

Bezpečně n@ internetu

průvodce chováním ve světě online

Martin Kožíšek, Václav Písecký

Podvod Sexting
Ostuda Nahé fotky
Kyberšikana krádež identity
Phishing Vydírání
Verbální útoky Webkamera

Bezpečně n@ internetu

průvodce chováním ve světě online

Martin Kožíšek, Václav Písecký

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Martin Kožíšek, Václav Písecký
Bezpečně na internetu
průvodce chováním ve světě online

Vydala Grada Publishing, a. s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

jako svou 6137. publikaci

Odpovědná redaktorka Věra Slavíková

Sazba Jakub Náprstek

Počet stran 176

První vydání, Praha 2016

Vytiskla Tiskárna v Ráji, s. r. o.

© Grada Publishing, a. s., 2016

Cover Design © Jan Škvára, 2016

V knize použité názvy programových produktů, firem apod. mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-247-5595-3 (print)

ISBN 978-80-271-9074-4 (pdf)

Obsah

	Předmluva.....	10
1	Seznamování na internetu	12
	„Zn. Společná cesta životem“	13
	Pravidla pro seznamování s neznámými lidmi.....	17
	Sado, nebo maso?.....	19
2	Sociální sítě.....	24
	Co je sociální síť.....	24
	Sociální sítě v Česku.....	24
	Mezinárodní sociální sítě.....	26
	Je všechno na síti pravda?.....	27
3	Sociální inženýrství	36
	Mýtus hackerů.....	36
	Náhodné útoky – „rozhození sítí“	37
	Vytipované útoky – „naviják“	39
	Webcam trolling.....	45
	Sociální inženýři, jejich nabídky a výmluvy	50
	Cílené útoky – „lovení“	58
	Rady pro rodiče	59
4	Kyberšikana	62
	Obrana proti kyberšikaně.....	65
	Zlaté pravidlo	71
5	Kybergrooming.....	72
	Vzbuzení důvěry.....	72
	Skryté nabídky	74
	Emoční závislost.....	75

Nabídky osobního setkání	75
Napadení, obtěžování nebo zneužití dítěte	75
Kdo jsou oběti?.....	77
Kdo jsou útočníci.....	78
Typy profilů zvolených k útoku.....	78
Efekt zrcadlení	79
Snaha izolovat oběť	80
Kybergroomeri	81

6 Sexting..... 83

Rizika sextingu	83
Definice zákona ve vztahu k dětské pornografii	84
Provozují děti sexting?.....	85
Jak dochází k sextingu	87
Co je Snapchat	87
Vydírání.....	88
Zahájení sextingové komunikace.....	90
Jde provozovat sexting bezpečně?.....	91
Jak řešit únik materiálů s citlivým obsahem	94

7 Stalking, nebezpečné pronásledování..... 96

Projevy stalkingu	97
Možnosti obrany proti stalkerům	99
Jak reagovat na nevyžádané telefony a zprávy?	100

8 Ověření identity

Odhalování zločinu.....	102
Jak poznat falešnou identitu	102
Vizuální ověření	106

9 Podvody

Co je to podvod?	111
Podvodné e-shopy	111
Falešné inzeráty.....	113
Největší bazary a aukční servery.....	114

	Desatero bezpečného nakupování na internetu	119
	Rychlý výdělek.....	121
10	Phishing	123
	Chytila tě policie.....	123
	Falešné programy.....	125
	Vishing.....	126
	Zpráva z banky	126
	Exekuce.....	127
11	Policie	131
	Protiprávní jednání.....	131
	Trestný čin	132
	Trestní oznámení	132
	Policie České republiky a kyberzločiny.....	135
	Oznamovací povinnost.....	135
	Příběhy... nebo spíše perličky	136
12	Obsah na internetu	139
13	Preventivní projekty	144
	Seznam se bezpečně!	144
	E-Bezpečí (Univerzita Palackého v Olomouci)	146
	Bezpečný internet	148
	Linka bezpečí	149
	Dětské krizové centrum	150
	Bílý kruh bezpečí	151
14	Zákony vztahující se ke knize	153
15	Jak vytvořit screenshot	169
	Návod pro vytvoření snímku obrazovky v různých systémech.....	169
	Programy umožňující vytváření screenshotů	171

Martin Kožíšek

Ve společnosti Seznam.cz pracuje od roku 2006. Jako produktový manažer měl na starosti sociální sítě Lidé.cz, Spolužáci.cz a Hry.cz. Právě na sociálních sítích pozoroval vznikající rizika ohrožující jejich uživatele. Začal se proto zajímat o komunikaci lidí na internetu a možná nebezpečí, která jim hrozí. V roce 2008 stál u vzniku projektu Seznam se bezpečně!, který je určen dětem ve věku 13–16 let a zaměřuje se na rizika sociálních sítí, seznamování či dětskou prostituci. Od roku 2012 působí na pozici manažera pro internetovou bezpečnost, kde má na starosti koordinaci a řízení projektů v oblasti bezpečnosti napříč všemi službami společnosti a vzdělávání uživatelů.

Když jsem před deseti lety přijal nabídku, že bych se staral o největší českou sociální síť, netušil jsem, co mě čeká. Zpráva, že povedu tuto službu, se mezi uživateli rychle rozšířila a za první týden jsem měl dvanáct tisíc přátel. Za jeden den jsem dostával pár set e-mailů a každý se chtěl se mnou potkat. Když jsem skončil, počet „přátel“ se smrškl na nulu a nabídku na setkání už jsem nedostal žádnou.

Za tu dobu jsem se potkal s různými lidmi a sám jsem se stal terčem mnoha útoků. Jednoho dne mi na stole zazvonil telefon a já čekal, že to zase bude stížnost kvůli tomu, že někdo někomu „nelajkuje“ fotku. Na druhé straně ale byla mladá dívka, která plakala do telefonu. Vyprávěla mi, že se rozešla s přítelem, pro kterého kdysi nafotila nahé fotky. Ten jí teď těmi fotkami vydírá a dívka chce, abych šel do jeho e-mailu a ty fotky smazal. To jsem udělat nemohl, dívka zavzlykala, řekla, že se zabije a rychle položila telefon. Za pár dní jsem dostal zprávu, že je dívka mrtvá.

Rozhodl jsem se proto, že o tom, co se děje na internetu, natočíme krátký dokument, který pošlu všem lidem na této síti. Za dva týdny měl tento dokument přes milion zhlédnutí a já z obdržených e-mailů s hrůzou zjistil, kolik lidí trápí něco podobného. Tak se zrodil projekt *Seznam se bezpečně!*, který už má za sebou tři díly, desítky spotů, návštěv škol nebo divadelní inscenaci.

Lidem, kteří na internetu podvádějí, manipulují či zneužívají, jsem vyhlásil nulovou toleranci a snažím se, aby se o tématech, kterými jsou šikana, vydírání, stalking, podvody a dalších mluvilo. Budu rád, pokud se najde třeba jen jeden jediný člověk, kterému tato kniha dokáže pomoci. Není lepšího pocitu, než když můžete něco změnit k lepšímu a uděláte to.

Václav Písecký

Je absolventem Pedagogické fakulty Univerzity Palackého. V roce 1999 nastoupil na Úřad vyšetřování hl. m. Prahy a od roku 2008 je vedoucím oddělení informační kriminality SKPV Krajského ředitelství hl. m. Prahy. Jako odborný poradce se podílel na všech preventivních filmech „Seznam se bezpečně!“. Je pravidelným přednášejícím celorepublikových seminářů Dítě v krizi a Fóra výchovy ke zdraví (akreditace MŠMT ČR). Mimo jiné je také spoluautorem odborné publikace „Sexuální výchova – vybraná témata“. Podílí se aktivně na mnoha preventivních programech zaměřených na internetovou bezpečnost a již několik let patří k uznávaným odborníkům v této oblasti.

Někdy na začátku tohoto tisíciletí jsem měl to štěstí, že jsem byl přímo u zrodu speciálního policejního oddělení pro boj s kriminalitou na internetu. Toto oddělení, které mám dnes tu čest vést, vzniklo díky doslova vizionářskému přístupu tehdejšího vedení pražské policie. Bylo to období plné objevů a omylů a zpětně na něj velmi rád vzpomínám, i když tehdy jsem nebyl určitě jediný, kdo měl často chuť to prostě zabalit a jít se věnovat vyšetřování běžné kriminality. Už tehdy jsme ale poznali, že nedílnou součástí naší práce bude cílená prevence a spolupráce s poskytovateli internetových služeb.

V té době byla většina provozovatelů internetových serverů a portálů zaslepena kouzlem návštěvnosti a neměli sebemenší zájem o chování svých návštěvníků, resp. o nějaké jejich poučování a preventivní působení. Postupem doby, s neustále stoupajícím počtem trestných činů na jejich službách, začali pocítovat sami tlak od svých uživatelů na nějaké zabezpečení vlastních služeb. Uživatelé sami chtěli, stejně jako v reálném světě, aby i v tom virtuálním měli účinnou možnost obrátit se na někoho se svým problémem a aby křivdy, které se jim staly, byly objasněny a řádně potrestány. Prostě začali se domáhat ochrany svých práv i v prostředí internetových služeb.

Tehdy mnozí provozovatelé pochopili, že policie není jejich nepřítel, ale naopak partner, který má již zkušenosti, znalosti a hlavně zákonné možnosti a oprávnění mnohé problémy jejich klientů úspěšně řešit. Začali tedy v oblasti prevence velmi úzce spolupracovat právě s naším oddělením.

V té době se u nejznámějšího a už tehdy největšího českého provozovatele internetových služeb rozjížděl projekt *Seznam se bezpečně!*, ke kterému jsem byl přizván, abych se aktivně podílel na jeho obsahu. Tento projekt je jednoznačně to nejlepší, co se v této oblasti u nás podařilo.

Mou snahou není agresory na internetu pouze trestat, ale nedat jim vůbec možnost, aby mohli své snahy rozvinout. Účinně pomáhat všem uživatelům, aby podvodníkům neskočili na jejich triky, varovat děti, aby se nestaly obětmi vydírání a sexuálního nátlaku apod.

I v rámci každodenní práce můžu konstatovat, že výsledky naší preventivní činnosti jsou jednoznačně viditelné. Jsem neskutečně pyšný na to, že jsem toho součástí.

Předmluva

Vážení čtenáři,

dostává se vám do rukou kniha, která reaguje na aktuální trend současné doby, jímž je užívání internetu a elektronických médií našimi dětmi. Internet patří již několik let k běžné součásti života většiny z nás a právě děti jsou v tomto prostředí z hlediska rizik nejohroženější skupinou.

Většina rodičů možná namítne, že knihy tohoto typu jsou pouze pro odborníky, případně dospělé, kteří ovládají práci s počítačem. Opak je však pravdou. Autoři knihu zpracovali takovou formou, jež bude srozumitelná i pro rodiče, kteří dosud počítač a internet nepoužívají. Jedná se o první publikaci na našem trhu, kdy autoři opravdu vycházejí ze své vlastní praxe. Příklady, na kterých problematiku názorně demonstrují, sami ve svém profesním životě řešili. Mají přímé znalosti specifík českého prostředí internetových služeb a ve své činnosti se tak neodkazují pouze na případy ze zahraničí, které jsou často značně nadsazené a záměrně zkreslené. V knize jsou popsány jednotlivé fenomény a patologická jednání, které mohou ohrozit bezpečnost našich dětí, zároveň se zde dozvíme i o závadovém chování, případně o činech jinak trestných samotných dětí v prostředí sítě internet. Najdeme zde ale i mnoho rad a podnětů k vlastnímu bezpečnému chování v digitálním světě.

Mnoho rodičů se domnívá, že jejich děti se tato rizika netýkají. Třeba i proto, že jim zajišťují dostatek jiných aktivit a mají nad časem svých dětí absolutní kontrolu. Z 15 leté praxe v mém oboru však vězte, že i ten nejpečlivější rodič není schopen kontrolu nad užíváním internetu svého dítěte plně zajistit. Není to jen otázka domácích zařízení a kontroly jejich užívání, musíme si uvědomit, že děti mají běžně přístup k internetu ve většině škol, případně u spolužáků a kamarádů, a také v rámci různých volnočasových organizací, kam mohou přijít a bezplatně užívat služby internetu.

Účelem této publikace však není odradit od užívání internetu. Musíme si uvědomit, že internet není hrozba, ale úžasný zdroj informací, zábavy a určitý druh odreagování, který denně využíváme a využívat budeme. A pokud ne my, tak jistě naše děti. V tomto ohledu jsou rodičovské restrikce zbytečné, dítě je od přírody zvědavé, hravé, rádo napodobuje a snadněji podléhá módním trendům, novinkám a reklamě. Takže pokud dítěti přístup k internetu zakážete, zajistíte pouze to, že dítě si možnost přístupu k internetu nalezne jinde a vy už nebudete mít nad jeho pohybem v tomto prostředí absolutně žádnou kontrolu.

Pojem kontrola užívám záměrně proto, že jako rodiče máme zákonnou povinnost dohlížet na jednání svých dětí, řádně je vychovávat a chránit. Kontrola jejich chování mimo domov, jako je prospěch a chování ve škole, při sportu a mezi kamarády, je pro většinu z nás běžná. Uvědomujeme si však, že pohyb v prostředí internetu je z hlediska bezpečnosti dítěte stejný jako volný pohyb mimo domov?

Každé dítě, které se pohybuje v tomto prostředí, by mělo ovládat bezpečnostní pravidla stejně, jako když jde samo po ulici. Dětem běžně říkáme, aby se na ulici nebavily s nikým cizím, aby nikomu, koho neznají, nesdělovaly své jméno a bydliště. Děti odmalička učíme intimitě. Dáváme jim však stejné rady i při pohybu a komunikaci na internetu?

Dítě kvůli své sociální a psychické nezralosti velmi obtížně rozlišuje dobré a zlé, je důvěřivé, nechá se snadno zmanipulovat a obelstít. Tohoto faktu velmi často zneužívají právě dospělí agresori. V poslední době však bohužel stoupá i počet nezletilých agresorů pohybujících se na internetu. Právní subjektivita internetu jim usnadňuje volný pohyb a možnost kontaktování dětí pod různými záminkami a pod různými falešnými identitami.

Internet nezná hranice ani časové omezení. Naše děti tak může kontaktovat potencionální pachatel z jakéhokoliv místa a v jakémkoliv čase. Pokud má tedy dítě připojení k internetu, nemůžeme se spoléhat ani na to, že u domácího počítače je v bezpečí.

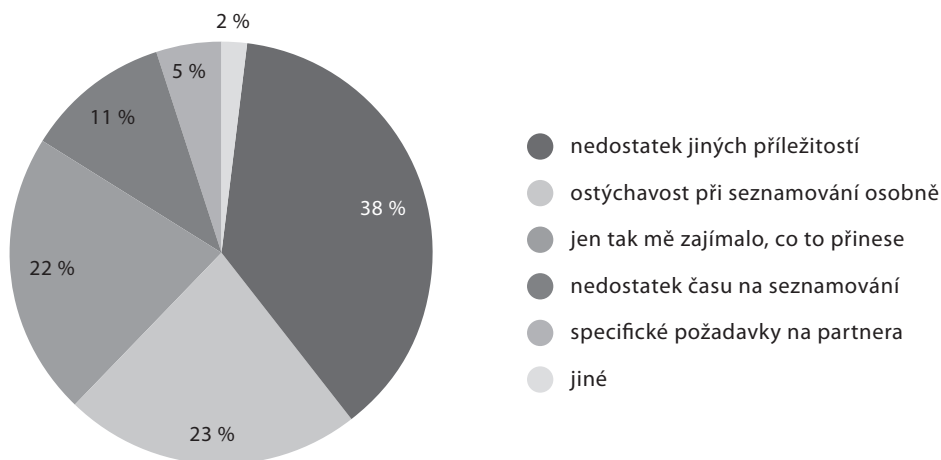
Přečtením této knihy získáte kvalitní náhled na rizika spojená s užíváním internetu. Budete pak jistě schopni učinit taková opatření, která vaše děti maximálně ochrání a pomohou jim zorientovat se v tomto prostředí. Z hlediska prevence je však důležitá i zdravá komunikace s dítětem. Projevujeme opravdový zájem o naše děti, ptejme se jich na jejich pocity, zájmy, radosti i starosti. Mějme přehled o jejich kamarádech a přátelích, a to nejen na internetu. Pouze tehdy, pokud nám dítě důvěřuje, máme možnost mu pomoci a případně zabránit nebezpečným situacím, se kterými se může v životě setkat.

Mgr. Helena Kratochvílová, DiS.

Seznamování na internetu

Mnozí lidé tvrdí, že se seznamují na internetu hlavně z důvodu nedostatku času. Pravdou je ale také to, že nám seznamovací servery nabízejí možnost vytipování ideálního protějšku na základě vyplněných informací. Lehce si můžeme vybrat, zda chceme jen blondáky ve věku 20–30 let, nekuřáky, ideálně z okolí Prahy 5 a s brýlemi. Do toho přimícháme ještě zájmy, povahu, sport, zvířátka a ideální partner je na světě. Nemusíme tak plýtvat energií a scházet se s desítkami lidí, než objevíme ideál. Ne všechny informace, které se o sobě lidé na internetu zadávají, jsou pravdivé. Před plánovanou schůzkou je dobré si pár věcí ověřit a vyhnout se tak situacím, které mohou být pro obě strany nepříjemné.

Ti, kdo si hledali partnera přes internet, nejčastěji argumentují **nedostatkem jiných příležitostí k seznámení, ostýchavostí nebo jen chtěli zkusit, co to přinese**. Ostýchavost je častěji uváděna jako hlavní důvod online seznamování u mladých lidí, nedostatek jiných příležitostí u starších.

 Seznamování přes internet a Lidé.cz, Seznam.cz (2013)

„Zn. Společná cesta životem“

Není tomu tak dávno, kdy se lidé seznamovali prostřednictvím tištěného inzerátu v novinách, který byl charakteristický „značkou“. Tou byla obvykle nějaká klíčová slova, podle kterých se identifikoval inzerent a zájemce. Vydavatel inzerátu pak na základě těchto značek odeslal balík dopisů inzerentovi a bylo jen na něm, zda si z nich vybere protějšek a navrhne setkání. To probíhalo na předem dohodnutém místě a v jasně stanovenou hodinu. Pokud nebyla součástí dopisu fotografie, jednalo se o zajímavý adrenalinový zážitek, protože jste do poslední chvíle nevěděli, kdo dorazí. Poznávacím znamením byly často noviny nebo květina. Dnes můžete jít na rande již s jasnou představou o tom, kdo vás bude čekat. Pokud byste zabloudili nebo měli zpoždění, stačí poslat SMS nebo zprávu na sociální síť. I když se může zdát seznámení na internetu pohodlné, často skrývá řadu rizik.

” Vztah na dálku

Pan Karel pracoval v zemědělství, což obnášelo vstávat v pět ráno, postarat se o zvířectvo a tvrdou práci na poli. Moc volného času pro sebe neměl, když nějaký našel, zašel s kamarády na pivo. Ti mu také poradili, že by si měl najít nějakou holku. Prý že od rána do večera dře a vydělané peníze jsou mu k ničemu, když si je neužije. Pan Karel dal na rady svých kamarádů a skutečně se zaregistroval na seznamce. Netrvalo dlouho a na jeho inzerát se ozvalo několik žen. Nejvíce ho oslovila dívka, která byla sice z druhého konce republiky, ale už od začátku mu psala, že jeho práci chápe a že se jí dokonce líbí, když je chlap tak trošku spálený od sluníčka. O sobě tvrdila, že je zdravotní sestra, svobodná a bydlí v garsonce. Moc peněz nazbyt neměla, proto hledala muže, který by jí byl oporou v životě. Věkově sice byla o patnáct let mladší, ale psala, že jí to takto vyhovuje a na mužích oceňuje jejich zkušenost. Karel moc času na psaní neměl, ale dohodli se, že na něj bude vždy čekat večer okolo sedmé, kdy se vrací z práce. Kolikrát se ani nestačil umýt a najíst a už si psali. Ze začátku to bylo jen takové oťukávání a plány, jak se v budoucnu setkají.

Jednoho dne se slečna (budeme jí říkat Katka) nepřipojila. Karel propadal panice, měl strach, že se něco stalo, ale nakonec usoudil, že to třeba bude jen poruchou internetu a zkusí to druhý den. Ani druhý den Katka nepřišla, a to už začal mít strach, že si našla někoho jiného. Bylo mu to líto, myslel, že konečně našel tu pravou. Pak mu přišla od Katky zpráva, že se moc omlouvá, ale že mu neřekla všechno. O počítač prý přišla v exekuci, protože kdysi nezaplatila pokutu, a tak jí ho sebrali. Ve zprávách Karlovi psala, že jí to mrzí, ale už mu nemůže psát, jedinec od kamarádky. To Karel nechtěl dopustit a navrhl jí, že by jí nějaké peníze půjčil. Katka sice chvíli odmítala, ale nakonec souhlasila a dala mu číslo účtu. Ne svoje, protože tam by hned vlezli exekutoři. Za dvacet tisíc se dá koupit solidní počítač a večer si zase můžeme psát. Pro Karla to byla jasná volba, nelitoval, stejně měl Katku rád a jednou by si ji vzal.

Stejně tak jako počítač jí brzy koupil i mobil, aby si mohli volat a měsíčně jí dobíjel kredit za dva tisíce. Sice spolu tolik neprovolali, ale Katka tvrdila, že má maminku v Německu a volání je drahé. Jednoho dne přišla zpráva, že přišla o práci a nemá peníze na placení nájmu. Musí se prý do měsíce vystěhovat a hledala podnájem. Karel jí sice nabídl bydlení u něj, ale z různých důvodů to z její strany nešlo. Dokonce jí nabídl, že jí přechodně bude platit nájem, aby nemusela jít na ulici.

Když si po večerech volali, Karel zaznamenal, že je nějaká smutná. Snažil se z ní dostat, co se jí stalo, a zpráva, kterou dostal, ho šokovala. Rakovina v pozdním stadiu, nedá se prý skoro nic dělat. Snad jen operace v Německu, která ale stojí tolik peněz, že si ji nemůže dovolit. Osm set tisíc za to prý nestojí. Karlovi stálo... Pak následovalo několik večerních telefonátů, kde druhá strana šeptala, nejspíš vysílením. Za pár dní volala Karlovi cizí paní, že pro něj má smutnou zprávu, Katka zemřela. Po čase se s touto zprávou Karel smířil, i když ho to stálo přes milion. Měl dobrý pocit, že někomu pomohl.

Jaký byl jeho údiv, když ve zprávách ukazovali stejnou slečnu, která přes internet podvedla dvacítku mužů a vyťahala z nich spousty peněz...

RADA

Nevěřte každé informaci, kterou na internetu získáte.

ZAJÍMAVOST

Přes internet se nehledají jen partneři, ale velmi často také přátelé, třeba jen pro povídání online. Tito přátelé se mohou stát důležitou součástí života člověka. Úspěšnost jejich hledání je přitom vysoká – **82 % z těch, kdo si přejí najít na internetu přátele, si toto přání splní.**

Vážený vztah hledalo na internetu 69 % z těch, kdo se přes internet seznamovali. Jejich hledání je také úspěšné: **41 % lidí našlo partnera, kterého hledalo.**

Internet je také místo pro hledání **čistě sexuálních partnerů.** Pokusilo se o to 19 % těch, kdo se na internetu seznamovali a **57 % těchto hledání bylo úspěšných.**

Zdroj: Seznamování přes internet a Lidé.cz, Seznam.cz (2013)

” Rande naslepo

Když jsem na seznamce dostala nabídku na povídání, byla jsem docela šťastná, moc lidí mi tam nepsalo. Vadilo jim, že tam nemám fotku a víc informací. Já jsem tam ale žádné nechtěla dávat, protože jsem měla strach, že by je mohl někdo zneužít. V televizi říkali, že vám můžou ukradnout i identitu a sebrat i nějaké peníze, to mi za to teda nestálo.

Luboš, jak se mi představil, byl docela na úrovni. Sympaták od pohledu... teda neviděla jsem ho, jen jsem tak usuzovala podle toho, jak psal. Byl inženýr a často jezdil na služební cesty do Iráku. Mnohokrát jsem se ho ptala, jestli se tam nebojí, ale působil dost suveréně a tvrdě, tak

jsem získala dojem, že bude nejspíš udělaný a ubránil by se. Taky psal, že je svobodný mládenec, ne snad proto, že by neměl u dívek šanci, ale kvůli náročné práci to tak nějak nestihl. Ted, když mu je čtyřicet, se chce usadit. Upřímně, já jsem jednou rozvedená a mám doma jen kočku, takže bych taky nějakého chlapa chtěla. Bohužel u nás na vesnici není zase takový výběr a čekat se vyplatí, říkala maminka.

Nastal den D, kdy jsme se měli sejít. Bylo to sice dvanáct kilometrů do nejbližšího města, ale chtěla jsem se s ním potkat na místě mimo domov, nerada bych, aby vznikly drby. Autobus jsem si naplánovala tak, abych měla ještě čas na kávu, a pak jsem zamířila na místo setkání. Tím byla jedna restaurace, kterou jsem dobře znala. Záměrně jsem zvolila místo v rohu. Jistota je jistota, co kdyby tady byl někdo známý. Smluvený čas jsme měli na druhou odpoledne a já čekala s kávou a nervózně jsem ho vyhlížela. Podle popisu měl mít černý, havraní vlas, být vysoký a podle mého názoru i opálený. Jak se čas setkání blížil, chtěla jsem odejít, nervozita byla veliká, ale nakonec jsem zůstala. Minutu po druhé se ze stínu vynořila malá postava a sedla si naproti mně.

„Zdravíčko, já jsem Luboš.“

Nastalo hrobové ticho.

„Jsem tu správně na inzerát?“

Správně sice byl, ale naproti seděl někdo jiný. Místo černovlasého atleta seděl proti mně muž po padesátce, se šedivými, mastnými vlasy, s rukou, na které měl vytetovanou kotvu. Nejspíš vzpomínka na věznici, problesklo mi hlavou. Zuby stěží dva a nepříjemně páchl lacinou kolínskou. Nemohla jsem ze sebe dostat slova, ale snažila jsem se naši konverzaci udržet ze slušnosti alespoň po dobu jedné kávy.

„Nejspíš ano,“ odpověděla jsem nesměle.

„Víte, já na to seznamování moc nejsem. Od rána makám na pásu a večer se mi už nikam nechce,“ snažil se rozvinout konverzaci.

„Aha, já myslela, že jste strojní inženýr a jezdíte do Iráku,“ trochu jsem si rýpla.

„Počkejte, vy jstééé...“ pátral v paměti.

„Marie,“ snažila jsem se mu napovědět.

„Jóó, už víím, ta s tou kočkou,“ zašklebil se a ukázal mi oba zuby.

To byla poslední kapka, rychle jsem vstala od stolu.

„Kam jdeš, paninko, zůstaneš pěkně tady!“ změnil najednou tón.

„Nejsem žádnéj vocas, abys se mnou takhle jednala.“

To už jsem byla docela v šoku a chtěla jsem volat o pomoc, ale nikde nikdo. Vybrané místo bylo opravdu diskrétní, nikdo nás nechtěl rušit.

„Víš co? Víš, proč tu oba jsme! Máme venku auto, za pět minut jsme doma a takhle dobře ti to ještě žádnéj neudělal.“

Ani nevím, kde jsem sebrala tolik síly, ale prudce jsem vstala od stolu, odhodila jeho vyschlé tělo a drala jsem se k východu. Číšník ani nestačil vyslovit poznámku o placení a já se už potácěla ven. Za sebou jsem jen cítila tu jeho kolínskou a řev o tom, že jsem stará kurva.

Jedno vám řeknu, na seznamku už nikdy nepůjdu a na tom internetu by si měli udělat pořádek, když tam chodí tihle lidi.

Tento příběh sice může působit přitažený za vlasy, ale věřte, že je jedním z nejčastějších, které do poradny dostáváme. Ne vždy ale končí násilnou scénou. Lidé se na internetu popisují tak, aby vypadali lépe. Nedáte si přece na internet fotku, se kterou nejste spokojeni nebo na ní nevypadáte o nějaké to kilo hubenější. K tomu, aby schůzka s neznámým člověkem dopadla dobře, stačí dodržet pár rad.

ZAJÍMAVOST

Při seznamování na internetu jsou ve všech ohledech nejúspěšnější **lidé ve středním věku se středoškolským vzděláním s maturitou**.

Pouze v případě **uzavírání manželství** s partnerem přes internet jsou **úspěšnější vysokoškoláci**. **22 % mužů uvedlo, že si přes internet našli sexuální partnerku**. Oproti nim jen 14 % žen si našlo sexuálního partnera.

Zdroj: Seznamování přes Internet a Lidé.cz, Seznam.cz (2013)

ZAJÍMAVOST

Až třetina informací, které uvádějí lidé na seznamovacích profilech, není pravdivá.

Zdroj: Seznam.cz, 2012

” Andrea

Rozvedená třicetiletá Andrea z pohraničí se rozhodla, že si po letech samoty najde partnera. Pracovala sice v nočním baru jako servírka a příležitostí měla dost, ale žádný z návštěvníků nebyl jejím typem. Oplzlé narážky alkoholem posilněných návštěvníků baru nebylo to, co přesně hledala.

Na internetu si proto podala inzerát na seznámení. Na ten reagovala celá řada mužů ze širokého okolí, ale Andreu zaujal jen jeden. „Mladý sympáťák, na nic si nehrál. V pohodě týpek...” popisovala Andrea začátek seznámení.

„Psali jsme si na internetu, měli jsme společné zájmy a navíc vypadal dobře, tak jsem se rozhodla, že se s ním sejdu,” rozhodla se po několika týdnech psaní a oťukávání. Jako místo setkání zvolila čerpací stanici, která byla kousek za městem a měla ji kousek od práce.

„Skončila jsem v práci a vyrazila na místo, už z dálky jsem viděla jeho auto. Tak jsem do něj bez váhání nastoupila.”

Po dovření dveří si uvědomila, že v autě sedí někdo jiný. Muž neodpovídal zasláným fotografiím a také nebyl tak romantický a v pohodě, jak si myslela. Než se vzpamatovala, ocitli se v autě uprostřed pustiny. Muž ji vulgárně napadal a snažil se jí sahat do klína. Pak už si pamatuje jen ránu loktem do obličeje.

„Po několika hodinách jsem se probrala, ležela jsem na louce, měla jsem potrhane věci, krvácela jsem, a tak mi došlo, že jsem byla nejspíš znásilněna,” popisuje první chvíle po napadení. „Byla to ohromná bolest, nemohla jsem se ani postavit, a tak jsem se plazila pro pomoc.” Tu skutečně

našla po několika minutách. Následky brutálního napadení byly takové, že získala částečný invalidní důchod a trvalo opravdu dlouho, než se odvážila jít zpátky mezi lidi. Po hospitalizaci v nemocnici a výpovědi na policii se rozhodla se svým příběhem svěřit.

Svůj příběh uvedla do dokumentu, který měl ostatní varovat před podobnými schůzkami.

Po jeho odvysílání ale dostala překvapivě mnoho reakcí od anonymů.

„Nejdřív si užijíš a teď si ještě na podpoře!“

„Líbilo by se mi mít takovou děvku jako jsi ty!“

„Měl tě domlátit úplně, ty zrůdo!“

Andrea se s reakcemi vypořádávala velice těžce. Pachatel do té doby nebyl dopaden, a tak nevěděla, zda se za výhrůžkami neskrývá právě tento útočník. Veliké překvapení ale zažila za pár měsíců, když v televizních novinách náhodou zahlédla reportáž o odsouzeném násilníkovi, který měl brutálně znásilnit několik dívek a jednu i usmrtit. V záběrech od soudu ho poznala.

Pravidla pro seznamování s neznámými lidmi

Nescházejte se okamžitě. Není rozumné scházet se s neznámým člověkem okamžitě. Pokud je vaším cílem dlouhodobý vztah, partner určitě pochopí, že si s ním budete zatím jen chvilku povídat. Nepodléhejte nátlaku ani pocitu, že to může být promarněná příležitost. Jsou ovšem situace, kde není účelem schůzky výhled na vztah, například předání koupeného zboží z internetu. Pro tyto situace se držte pravidel uvedených níže.

Schůzku si domluvte přes den. V šeru nebo ve tmě vypadáme jinak a mnozí lidé toho pro seznámení využívají. Pokud můžete, naplánujte si schůzku přes den, tak, abyste si mohli daného člověka co nejlépe prohlédnout.

Veřejné místo. Schůzku si určitě naplánujte na místě, kde je co nejvíce lidí. Ideálním prostorem jsou náměstí nebo obchodní centra. I když to nezní moc romanticky, v obchodních centrech je kromě velkého počtu lidí i ostraha a bývají vybavena kamerami.

Uzavřené prostory. Největší chybou při seznamování je setkávání se na místech, ze kterých se nedá lehce odejít. Pozvánku do bytu protějšku na prvních schůzkách odmívejte. Stejně tak se vyvarujte nastupování do aut.

Rande ve třech. Není to sice úplná romantika, ale nebojte se na první schůzku vzít s sebou kamaráda/ku. Jednak se budete cítit bezpečněji, a také pohled z jiné strany se někdy hodí. Pojměte tuto schůzku jako nezávazné posezení u kávy nebo jděte do kina.

Dejte někomu vědět. Než vyrazíte na schůzku, dejte o tom někomu vědět, popřípadě zanechte nějaký jiný vzkaz, na kterém uvedete co nejvíce podrobností.

Detektiv. Na škodu není ani prohledání sociálních sítí, jako je Facebook nebo jiných, které uvádějí dost informací. Můžete tak zjistit, že místo uváděného věku je realita jiná, objevíte více fotografií nebo další informace.

Ptejte se na podrobnosti. Při povídání na internetu se nenápadně a opakovaně ptejte na detaily. Například barvu auta, spolupracovníky, přátele. Časem se podvodník do drobných lží zamotá a pravda vypluje na povrch.

Více fotek. Nespokojte se jen s jednou fotografií. V době digitální revoluce má možnost vytvořit fotografii každý. Na fotce z dovolené může každý vypadat skvěle, obzvlášť když je pár let stará.

Ověření přes Skype. Nejúčinnější metodou, jak si neznámého prověřit, je přes videohovor. Nezapomeňte, že musí správně fungovat zvuk i obraz. Interaktivní rozhovor vám mnohé napoví.

Osobní údaje. Člověku, kterého znáte jen chvilku, nedávejte žádné osobní údaje. Není nutné, aby znal vaše plné jméno, adresu bydliště nebo snad číslo kreditní karty. Pokud si nejste jisti, neuvádějte ani telefonní číslo. Pro komunikaci využívejte takové programy, kde se dá dotýčný lehce zablokovat.

Čistá hlava. Nejvíce se lidé chtějí sblížovat tehdy, jsou-li posilněni alkoholem. Ten může váš úsudek zkreslit a způsobit dost rozpaků při vystřízlivění.

Alarm. Pokud je vám schůzka nepříjemná, vždycky můžete odejít. Není podmínkou na schůzce trpět a být na ní jen ze slušnosti. Pokud vás bude neznámý zadržovat nebo nutit do věcí, které nechcete, nebojte se udělat co největší hluk a vydejte se k ostatním lidem v blízkosti.

ZAJÍMAVOST

Děti a komunikace s neznámými lidmi. Univerzita Palackého a společnost Seznam.cz v rámci výzkumu rizikového chování dětí na internetu mezi 28 000 respondenty zjistily, že:

40,22 % dětí by bylo ochotno jít na schůzku s člověkem z internetu, pokud by je o to požádal, a o schůzce by řekli hlavně kamarádům, rodičům a jen ve 3 % učitelům. Přes 58 % dětí ale považuje toto jednání za riskantní a nebezpečné.

Děti a komunikace s neznámými lidmi